

OGRES NOVADA PAŠVALDĪBA
LĒDMANES PAMATSKOLA

Reģ.Nr.40900000582, Lēdmanes skola, Lēdmane, Lēdmanes pagasts, Ogres novads, LV-5011
Tālrunis: 65058722, 65058749, e-pasts: ledmanespsk@ogresnovads.lv, www.ledmanespamatskola.lv

LĒDMANES PAMATSKOLAS
Karjeras izglītības programma 1.-9.klasei

1. Skolā realizētās mācību programmas

Lēdmanes pamatskolā tiek realizētas sekojošās mācību programmas:

- Pamatizglītības programma - izglītības programmas kods 21011111
- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma - izglītības programmas kods 01011111
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem - izglītības programmas kods 21015611
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem - izglītības programmas kods 21015811
-

2. Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi

Karjeras izglītības mērķis - organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamajam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanu un vadīšanu nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

Uzdevumi:

➤ **Palīdzēt skolēniem pašattīstīties:**

- izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses;
- izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru;
- attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļāvība, spēja “sevi pasniegt”, mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē;
- analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

➤ **Motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas:**

- izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību;
- izpētīt dažādas karjeras un iespējas to veidošanai;
- izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences;
- salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām;
- piedalīties darba izmēģinājumos;
- uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību;
- gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu;
- izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības;
- uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

➤ **Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:**

- apgūt karjeras vadības prasmes;
- noteikt savas attīstības vajadzības;

- pilnveidot savas zināšanas un prasmes;
- apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas;
- veidot savu personīgās karjeras plānu;
- attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes;
- veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:

- karjeras izglītība ir vispārējās izglītības sastāvdaļa;
- karjeras izglītība ir izglītības iestādes atbildība;
- uz kompetencēm balstīta pieeja karjeras izglītībā;
- karjeras izglītība veidota ievērojot vecumgrupu attīstību, intereses un vajadzības;
- mērķi - objektīvi un sasniedzami; pasākumi – īstenojami;
- pasākumi orientēti uz zināšanu apguvi, prasmju un spēju attīstīšanu.

3. Terminu skaidrojums

Karjera - izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā.

Karjeras izglītība - izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

Karjeras attīstības atbalsts - pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

Karjeras vadības prasmes - prasmju kopums, kas indivīdiem (un grupām) nodrošina strukturētus veidus, kā apkopot, analizēt, sintezēt un organizēt ar sevi, ar izglītību un ar nodarbinātību saistīto informāciju, kā arī attīsta prasmes pieņemt un īstenot lēmumus un karjeras maiņu. Karjeras vadības prasmes ir dzīves, mācību, apmācības un darba prasmes, kas cilvēkiem ir jāattīsta, lai varētu efektīvi veidot savu karjeru.

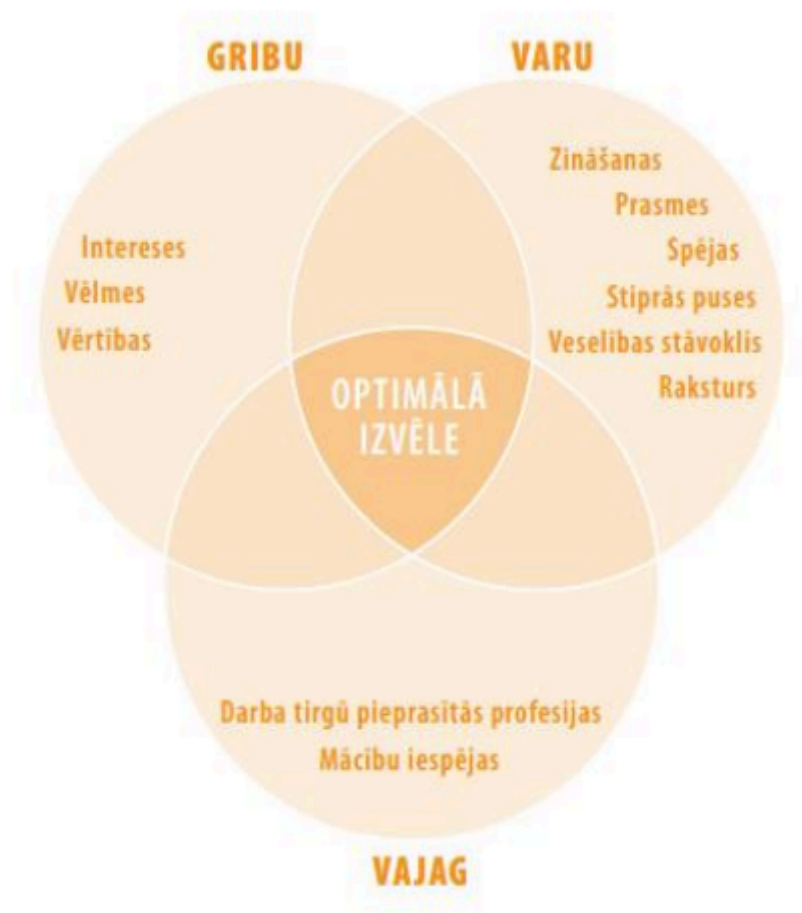
Karjeras konsultācijas/ Konsultēšana - mijiedarbība starp karjeras konsultantu un indivīdu, lai palīdzētu indivīdam atrisināt noteiktu problēmu vai jautājumu. Karjeras konsultēšana ietver aktīvu indivīda stāstījuma uzklaušāšanu, sapratnes, cieņas un iejūtības izrādīšanu, karjeras mērķu noskaidrošanu un palīdzēšanu karjeras lēmumu pieņemšanā. Karjeras konsultēšana galvenokārt notiek individuāli, bet to var veikt arī grupā.

4. Karjeras veidošanās aspekti

Plānojot savu personīgo dzīvi, veidojot profesionālo karjeru un izvēloties profesiju, ir svarīgi saprast, ko pats cilvēks GRIB, VAR un ko VAJAG sabiedrībai.

- **GRIBU** - tās ir cilvēka intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā. Ja interešu ir daudz, tad svarīgs nosacījums, lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izziņāt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, darba pienākumus un apstākļus.
- **VARU** – tās ir cilvēka prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis – visas profesionāli nozīmīgās īpašības. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā – mācībās vai praktiskajā garbā.
- **VAJAG** – tās ir profesijas un kompetences, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir pieprasītas, tātad – kādi speciālisti un kādas kompetences ir nepieciešamas tagad un tuvākajā nākotnē, tāpēc izglītojamajiem, izvēloties izglītības virzienu, ir jāuzzina, kādas zināšanas un prasmes var apgūt mācoties/ studējot konkrētajā programmā, kuru piedāvā izglītības iestāde. Jāapzinās, ka jābūt gatavam mācīties visa mūža garimā, kā arī patstāvīgi jāpildveido sava garīgā pasaule un vide sabiedrībā.

1. attēls Optimālā karjeras izvele

5. Karjeras izglītības jomas:

Karjeras attīstības atbalsts izglītības iestādē ietver trīs pamatjomas:

1. Pašizziņa, kas ietver:

- izpratnes veidošanu par sevi, apkopojot un analizējot pašizpētē iegūto informāciju;
- kritiskās domāšanas attīstīšanu, izvērtējot savas personības iezīmes, raksturu, vērtības, dotumus un spējas;
- jēgpilnu un mērķtiecīgu jaunradi, paaugstinot savas kompetences.

2. Karjeras iespēju izpēte, kas ietver:

- profesiju pasaules un tās attīstības pētīšanu;
- dažādu izglītības un darba iespēju pētīšanu Latvijā un pasaulē;
- daudzveidīgu informācijas avotu izmantošanu, izvērtējot, atlasot un analizējot karjeras informāciju;
- digitalas prasmes izmantošanu karjeras informācijas atrašana un izvērtēšanā.

3. Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana, kas ietver:

- karjeras plāna veidošanu;
- karjeras attīstības lēmumu pieņemšanu;
- karjeras pašvadīšanu.

6. Karjeras izglītības īstenošana Lēdmanes pamatskolā

Karjeras izglītība ir integrēta:

- izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, grupu darba nodarbības, projektus, ārpusstundu pasākumus, u.c.
 - ➔ Skolas karjeras izglītības programma klases stundās balstās uz Valsts izglītības satura centra 2016.gadā izstrādātajiem “Ieteikumi Klases stundu programmas īstenošanai” metodiskajiem ieteikumiem par karjeras izvēli. (skat 1.-3.tabulu).

1.-3.klase

1. tabula. Karjeras izglītības satura īstenošana 1.-3.klasei.

Stundas temats	Stundas tēmas	Sasniedzamais rezultāts
<p>1. <i>Profesiju daudzveidība.</i> Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs</p>	<p>1. Manu vecāku darbs. 2. Manu ģimenes locekļu darbs. 3. Profesijas darbavietās pie manas skolas / manā pagastā / pilsētā. 4. Profesiju pārstāvji manā ikdienā.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi. ➤ Zina nosaukt profesijas, kurās strādā cilvēki skolēna dzīvesvietā, un izprot viņu nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē
<p>2. <i>Mani pienākumi ģimenē.</i> Mani vaļasprieki. Mana sapņu profesija</p>	<p>1. Mani ikdienas darbiņi. Pienākumi ģimenē. 2. Mani vaļasprieki mājās. 3. Manas intereses pulciņos. 4. Es vēlos strādāt par.....</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu, vaļasprieku saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.
<p>3. <i>Dienas režīms</i></p>	<p>1. Kāpēc vajadzīga plānošana? 2. Mani dienas darbi skolā un mājās. 3. Mani vaļasprieki un atpūta. 4. Mans dienas režīms.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, vaļaspriekiem un atpūtai.
<p>4. <i>Mācības - skolēna darbs</i></p>	<p>1. Kāpēc jāmacās? 2. Kā labāk mācīties? 3. Mācības – pienākums un atbildība. 4. Mācību rezultāti un sasniegumi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apzinās savu galveno pienākumu mācīties, spēj mācīties patstāvīgi un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā. ➤ Prot izmantot stundās apgūto

		ikdienā.
5. <i>Karjeras vīzija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pēc 20 gadiem es būšu... 2. Profesijas pēc 50 gadiem. 3. Kas man jāprot manā sapņu profesijā? 4. Kādas prasmes es apgūstu skolā? 	➤ Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.

4.-6.klase

2. tabula. *Karjeras izglītības saturs īstenošana 4.-6. klasei.*

Stundas temats	Stundas tēmas	Sasniedzamais rezultāts
1. <i>Es un mani dotumi</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vislabāk es protu ... 2. Kā man iemācīties to, ko vēl tik labi neprotu? 3. Manas intereses. 4. Manu spēju un talantu prezentācija 	➤ Apzinās savas stiprās un vājās puses, kā arī savas intereses, spējas.
2. <i>Mani darba ieradumi. Sadarbības prasmes</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mana diena ģimenes plānā. 2. Mana dienas režīma proporcijas (mācības, vaļasprieki, atpūta). 3. Vai es protu palīdzēt? 4. Sadarbojoties var ietaupīt laiku. Kā? 	➤ Prot plānot savu dienas režīmu, ievērojot savas un citu intereses un iespējas. Prot sadarboties ar dažāda vecuma cilvēkiem.
3. <i>Brīvais laiks un tā izmantošana</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mūsu klases hobiji (vaļasprieki). 2. Pulciņi skolā. 3. Interesu izglītība pilsētā / pagastā. 4. Brīvais laiks un lietderīga tā pavadīšanas 	➤ Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko.

	iespējas	
4. <i>Mācīšanās prasmes un sasniegumi</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mana sasniegumu mape. 2. Mana izaugsme. 3. Vai es mācos tik, cik spēju? 4. Zināšanu un prasmju nozīme nākotnē. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mācās dokumentēt savus sasniegumus. ➤ Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus
5. <i>Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fizisks un garīgs darbs. 2. Profesiju veidi. 3. Profesiju prestižs un nepieciešamība. 4. Profesiju pieprasījums manā pilsētā/novadā/ pagastā. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izprot profesiju veidus un tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml. ➤ Izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē un veido priekšstatus par savu iespējamo nākotnes profesiju. ➤ Pētīt profesiju daudzveidību, domā par savām nākotnes iecerēm, par savām iespējām pilsētā/novadā/valstī
6. <i>Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valodas kultūra ikdienā. 2. Publiskās runas prasmes un nepieciešamība. 3. Elektroniskās saziņas kultūra. 4. Telefonsaziņas kultūra. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izkopj savu valodas kultūru. ➤ Izprot publiskas uzstāšanās būtību un ir apguvis prasmes tajā piedalīties, prezentējot dažādus darbus un uzstājoties.

7.-9.klase

3. tabula. Karjeras izglītības satura īstenošana 7.-9. klasei.

Stundas temats	Stundas tēmas	Sasniedzamais rezultāts
1. <i>Vajadzības, vēlmes un spējas. Pašvērtējums</i>	1. Es iepazīstu sevi (spējas, intereses, īpašības, vērtības). 2. Mani plāni šim gadam. 3. Ko es esmu labu izdarījis šogad? 4. Mani nozīmīgākie sasniegumi.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ir objektīvi izvērtējis, pārzina savus dotumus, spējas un intereses, samēro savas intereses un spējas, personīgās īpašības un vērtības. ➤ Novērtē savu gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā. ➤ Novērtē savu sasniegumu rezultātus.
2. <i>Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana</i>	1. Ārpusstundu nodarbības skolā un ārpus tās. 2. Manas intereses, spējas un vajadzības un ārpusstundu aktivitāšu piedāvājums manā skolā, pilsētā, novadā vai pagastā. 3. Interesu izglītība un pašattīstība. 4. Brīvprātīgā darba nozīme pirmās darba pieredzes gūšanā.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saprot, kā skolā, ārpusskolas aktivitātēs un ikdienā var attīstīt savas intereses, spējas un dotības. ➤ Apzinās interešu izglītības un brīvprātīgo darba nozīmi savas pašattīstības veicināšanā.
3. <i>Izglītības vērtība</i>	1. Izglītības, profesijas un nodarbinātības saistība darba tirgū. 2. Izglītība kā vērtība savas nākotnes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību. ➤ Apzinās izglītību kā vērtību, ir

	<p>veidošanā.</p> <p>3. Izglītības sistēma un iespējas pēc 9.klases beigšanas.</p> <p>4. Informācijas avoti par izglītības iespējām Latvijā</p>	<p>motivēts turpināt izglītību.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas. ➤ Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām.
<p>4. <i>Profesiju daudzveidīgā pasaule</i></p>	<p>1.Karjera un tās plānošanas pamatnosacījumi.</p> <p>2. Informācija par manu nākotnes profesiju (alternatīvas).</p> <p>3. Ēnu diena kā iespēja.</p> <p>4. Manā pilsētā/ novadā/ pagastā pieprasītākās profesijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apzinās karjeras nozīmi cilvēka dzīvē un saprot karjeras plānošanas pamatnosacījumus. ➤ Prot savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju par profesijām, izzina savas turpmākās izglītības iespējas. ➤ Ir apzinājis sev saistošās profesijas. Iesaistās darba izmēģinājumos. ➤ Ir iegūtas zināšanas par vietējo darba tirgu.
<p>5. <i>Individuālā karjeras plāna izveide</i></p>	<p>1. Mērķis un starpmērķi.</p> <p>2. Izvēle un alternatīvas.</p> <p>3. Lēmumu pieņemšanas ceļi.</p> <p>4. Manas sasniegumu mapes prezentācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ir apgūtas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu. ➤ Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītus lēmumus. ➤ Ir izveidota un regulāri tiek papildināta savu sasniegumu mape (portfolio).

7. Ārpusstundu pasākumi

4. tabula. Ārpusstundu pasākumi 1.-9. klasei.

Pasākuma veids	Sasniedzamais rezultāts	Karjeras izglītības joma
<i>Tikšanās ar profesiju un nozaru pārstāvjiem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. ➤ Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, pauž savu viedokli. 	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana
<i>Karjeras dienas skolā</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mērķtiecīgi izzina karjeras iespējas, specifiku; ➤ Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, pauž savu viedokli. 	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana
<i>Mācību ekskursijas uz tuvākās apkārtnes uzņēmumiem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mērķtiecīgi iepazīstas ar profesiju daudzveidību, pieprasījumu tuvējā apkārtnē. ➤ Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. 	Karjeras iespēju izpēte
<i>Tirdziņš un gadatirgus</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jēgpilni analizē un izvēlas optimālākos variantus. 	Pašizziņa, Karjeras iespēju izpēte.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iegūst zināšanas par uzņēmējdarbības pamatiem. ➤ Analizē kļūdas, labo situāciju, piekrīt kompromisiem. 	
<i>Ēnu diena</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izprot konkrētu profesiju specifiku, režīmu, pienākumus un atbildību. ➤ Spēj pieņemt lēmumu par savas nākotnes profesijas virzienu. 	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana
<i>Nacionālais jauno profesionāļu meistarības konkurss "Skills Latvia"</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ir ieguvis informāciju par savas nākotnes skolas izvēles variantiem ➤ Mērķtiecīgi un brīvprātīgi ieguvis zināšanas un izmēģinājis konkrētas prasmes dažādās profesijās 	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, , karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana
<i>Skolas absolventu viesošanās</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sasaista un analizē konkrētas izglītības iestādes nozīmi citu cilvēku dzīvēs. ➤ Apzinās izglītību kā vērtību. ➤ Paplašina zināšanas par karjeras izvēles iespējām. 	Karjeras iespēju izpēte
<i>Mācību ekskursijas</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mērķtiecīgi iepazīstas ar dažāda veida karjeras iespējām un uzņēmējdarbību (valsts darbs; ZS; SIA u.t.t). ➤ Iegūst vērtīgas zināšanas, kuras attīsta personisko pašizaugsmi. 	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana

<i>Projekti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iegūst pieredzi un zināšanas, kuras paplašina karjeras iespējas nākotnē. ➤ Apgūst karjeras attīstībai nozīmīgas prasmes. ➤ Veicina pašizaugmi, kuru turpina jēgpilni attīstīt. 	Pašizziņa
<i>Tikšanās ar vidusskolu, Tehnikumu pārstāvjiem (gan uzņemot, gan dodoties uz konkrētām izglītības iestādēm).</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām. ➤ Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm. ➤ Apzinās savas spējas un iespējas. 	Pašizziņa, Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana.

8. Karjeras izglītībā sasniedzamas prasmes

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes skolēniem 3. klases noslēgumā:

- saprot, ka darbs ir nozīmīgs sabiedrības un cilvēka dzīvē,
- izprot saistību starp darbu un profesijām,
- zina, par ko strādā viņa vecāki un citi ģimenes locekļi,
- prot nosaukt profesijas, kuras var novērot savā apkārtnē (pilsētā, ciematā, lauku teritorijā) un izprot to nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē,
- prot izmantot naudu kā maksāšanas līdzekli vienkāršās dzīves situācijās, izprot saistību starp naudu un algu/ darba samaksu,
- prot iesaistīties komandas darbā ar vienaudžiem,
- piedalās aktivitātēs, kas saistītas ar karjeras izglītību.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes skolēniem 6. klases noslēgumā:

- ir iepazinies ar dažādām profesijām,
- izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē,
- izprot saikni starp zināšanām, izglītību, profesijām un nodarbinātību,
- mēģina izzināt savas personīgās spējas un intereses,
- izprot komunikācijas un komandas darba nepieciešamību.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 9.klases noslēgumā:

- sāk apzināties savas iespējas, samērot savas intereses, spējas/dotumus, personīgās īpašības un vērtības;
- spēj novērtēt un samērot savas spējas, vēlmes un iespējas pieņemt ar karjeras izvēli saistītos lēmumus;
- ir ieinteresēts turpināt savu izglītību, izzina savas tālākizglītības iespējas, spēj savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju;
- ir ieguvis zināšanas par vietējo darba tirgu, izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību, izprotot mainīgās darba pasaules un mūžizglītības jēdzienus;
- spēj saskatīt izvēles iespējas/alternatīvas karjeras iespēju izvēlē, sevis iepazīšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes, veicis vienkāršus pašizpētes testus, lai noteiktu savus īstermiņa un ilgtermiņa izglītības un karjeras plānošanas mērķus;
- skolēns spēj noteikt un novērtēt, kāda ir viņa ārpusklases darbā apgūtā pieredze un zināšanas par darba pasauli;
- skolēns spēj pielietot iegūtās analizēšanas un plānošanas prasmes savas karjeras plānošanā, spējīgs paskaidrot, kāpēc ir nepieciešams cīnīties pret stereotipu veidošanu un diskrimināciju skolā un darbā, darba pasaules izzināšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes;
- skolēns spēj izskaidrot terminu “karjera” tā plašākajā nozīmē;
- skolēns spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs;
- skolēns spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot informāciju, zina, ka personīgās veselības stāvoklis/problēmas varētu būt par šķērslī dažu profesiju izvēlē;
- skolēns spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklases pasākumos gūto pieredzi, lai paplašinātu savas karjeras iespējas;
- skolēns spēj formulēt savas attīstības iespējas pēc pamatzglītības iegūšanas, lēmumu pieņemšanā, plānošanā un tālākā rīcībā, spēj izvēlēties un izmantot atbilstošas lēmumu pieņemšanas metodes;

- skolēns spēj salīdzināt dažādas iespējas, kā kritērijus izmantojot gan personīgo pieredzi, gan izmantojot informāciju, kas iegūta no dažādiem informācijas avotiem, plānojot savu nākotni, spēj apsvērt ar finansēm saistītos faktorus, prot reāli plānot savu darbību un nenovirzīties no noteiktajiem mērķiem.